

Հ Ա Շ Վ Ե Տ Վ ՈՒ Թ Յ ՈՒ Ն

2024թ. Մայիսի 31-ից հունիսի 8-ը Ճապոնիա կատարած գործուղման արդյունքների մասին

1. Անունը, ազգանունը

Հակոբ Վարդանյան

2. Զբաղեցրած պաշտոնը

Հայաստանի Հանրապետության տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարի տեղակալ

3. Գործուղման վայրը և ժամկետները

Ճապոնիա, մայիսի 31-ից հունիսի 8-ը

4. Հրավիրող կողմը.

Ճապոնիա

5. Գործուղման նպատակը

Գործուղման նպատակն է եղել մասնակցել ԱՄՆ Պետդեպարտամենտի Սպառնալիքների համատեղման նվազեցման գրասենյակի (CTR) և Ճապոնիայի հետ համատեղ իրականացվող «Foundational Infrastructure for Responsible Use of Small Modular Reactor Technology, FIRST» խորագրով ծրագրի շրջանակներում ճանաչողական այցին:

6. Քննարկված թեմաները

Փոքր մոդուլային ռեակտորների (ՓՄՌ) տեխնոլոգիայի ընդունումը ներկայացնում է զգալի առաջընթաց ատոմային էներգիայի բնագավառում, առաջարկելով ավելի ապահով, ճկուն և արդյունավետ լուծում համաշխարհային էներգետիկ կարիքների համար:

«Փոքր մոդուլային ռեակտորների տեխնոլոգիայի պատասխանատու օգտագործման հիմնական ենթակառուցվածի շահագրգիռ կողմերի ներգրավմամբ» ծրագիրը նպատակ ունի նպաստել ՓՄՌ-ների զարգացմանն ու կիրառմանը միջազգային համագործակցության միջոցով: Այս ճանաչողական այցը, որն իրականացվում է FIRST

նախագծի շրջանակներում, ուղղված է հասկանալու և ինտեգրելու լավագույն փորձերը փոքր մոդուլային ռեակտորների տեխնոլոգիայի և ենթակառուցվածքի ոլորտում:

7. Հանդիպումները, ելույթները, բարձրացված կամ քննարկված հարցերը

Այցին մասնակցում էին տարբեր երկրների ատոմային արդյունաբերության ներկայացուցիչներ, ատոմային տեխնոլոգիաների մասնագետներ և գիտնականներ, շրջակա միջավայրի և համայնքային պաշտպանության կազմակերպությունների ներկայացուցիչներ:

Ճանաչողական այցի հիմնական նպատակներն էին հասկանալ Ճապոնիայի փոքր մոդուլային ռեակտորների տեխնոլոգիաները և ենթակառուցվածքը, հետազոտել Ճապոնիայի փորձը ՓՄՌ տեխնոլոգիաների ոլորտում, ներառյալ նախագծումը, անվտանգության համակարգերի ակտիվ և պասիվ էլեմենտների առկայությունը, գործառնական կանոնակարգերը՝ համոզվելով, որ ՓՄՌ-ների կիրառումը համապատասխանում է անվտանգության, շրջակա միջավայրի պաշտպանության ամենաբարձր չափանիշներին:

Այամե Ջանկոն (Ընդհանուր հարցերի և հասարակայնության հետ կապերի բաժին) հանդես եկավ իր զեկուցով, որի թեման էր «Ճապոնիայի ատոմային էներգիայի գործակալության կողմից իրականացվող ռադիացիոն և միջուկային կրթությունը հաջորդ սերունդների համար»:

Հանդիպումների ժամանակ հանդես եկավ Կենիչի Կակուն (Գիտության և տեխնիկայի բաժնի ավագ մենեջեր) իր զեկույցով՝ «Բարձր մակարդակի ռադիոակտիվ թափոնների կառավարում և հասարակության իրազեկման միջոցառումները Ճապոնիայում»: Բարձր ակտիվությամբ ռադիոակտիվ թափոնների (ԲԱՌԹ) կառավարումը համաշխարհային կարևորություն ունեցող խնդիր է, որը պահանջում է շարունակական հետազոտություն և ռազմավարական պլանավորում: Ճապոնիան, որպես ատոմային էներգիայի լայն օգտագործման երկիր, բախվում է ԲԱՌԹ-ների արդյունավետ կառավարման անհրաժեշտության և հասարակության իրազեկման ու ներգրավման խնդիրների հետ: Ճապոնիան ակտիվորեն հետազոտում է նոր տեխնոլոգիաներ ԲԱՌԹ-ի կառավարման համար, ներառյալ վառելիքի վերամշակման մեթոդները, որոնք թույլ են տալիս նվազեցնել թափոնների ծավալը և ռադիոակտիվության մակարդակը: Ամփոփելով, բարձր ակտիվությամբ ռադիոակտիվ թափոնների կառավարումը պահանջում է բազմակողմանի մոտեցում, որը ներառում է տեխնիկական, սոցիալական և քաղաքական բաղադրիչները: Հասարակության ներգրավման և իրազեկման միջոցառումները կարևոր են երկարաժամկետ հաջողության համար:

Այցելություն Օհի ատոմակայան, կայանի բոլոր էներգաբլոկները օգտագործում են ջրա-ջրային ռեակտորներ, ինչը աշխարհում հաճախակի ընտրված ռեակտորային տեղակայանք է, որը ապահովում է ատոմային էներգիայի արտադրության արդյունավետությունն ու անվտանգությունը: Այս ռեակտորները օգտագործում են ուրան դիօքսիդային վառելիք և սառեցվում են սովորական ջրով բարձր ճնշման ներքո:

8. Հանդիպման կամ հավաքի ժամանակ ընդունված որոշումները, պայմանավորվածությունները, ստորագրված փաստաթղթերը.

Այցելությունը Ճապոնիական HITACHI-GE Nuclear Energy,Ltd ընկերության հարթակ շատ կարևոր էր, կազմակերպիչների կողմից ցուցադրվեց առաջատար ՓՄՌ-արտադրական հարթակները: Խիստ որակի հսկողության գործընթացները ապահովում են ՓՄՌ բաղադրիչների հուսալիությունն ու անվտանգությունը:

Ճանաչողական այցը բավականին արդյունավետ և օգտակար էր Հայաստանի համար ապագա էներգետիկ տեխնոլոգիաների ընտրության տեսանկյունից:

9. Առաջարկությունները, դրանց ընթացք տալու վերաբերյալ առաջարկները՝ եղանակը, ձևը, ժամկետները, պատասխանատուները, ակնկալվող արդյունքները.

Հաշվի առնելով այն հանգամանք,որ Հայաստանը ներկայումս ակտիվ աշխատանքներ է տանում Հայաստանում նոր միջուկային էներգաբլոկի կառուցման շրջանակներում տեխնոլոգիաների ուսումնասիրման և ընտրության շուրջ, այցի ընթացքում այցելությունները Ճապոնիայի գործող կայաններ, հանդիպումները մի շարք պաշտոնյաների և ոլորտի ներկայացուցիչների հետ արդյունավետ փորձառություն է՝ աշխատանքներում դրանց արդյունքներն օգտագործելու տեսանկյունից:

10. Ստորագրությունը, ամսաթիվը



12.06.2024